

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obo/6/2016
Identifikačné číslo spisu:	1712220186
Dátum vydania rozhodnutia:	31.01.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1712220186.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Mederovej a členiek senátu JUDr. Aleny Prieцelovej a JUDr. Věry Pepelovej v spore žalobcu: Obec Dunajská Lužná, so sídlom Jánošíkovská 466/7, Dunajská Lužná, IČO: 00 400 009, zast. Advokátska kancelária JUDr. Iveta Šaranská, s.r.o., so sídlom Sputniková 15, Bratislava, IČO: 47 250 448, konajúcou prostredníctvom svojej konateľky, advokátky JUDr. Ivety Šaranskej, proti žalovanému: Privatbanka, a.s., so sídlom Einsteinova 25, Bratislava, IČO: 31 634 419, o určenie neplatnosti právneho úkonu, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 36Cb/198/2012, na odvolanie spoločnosti PK Faktoring s.r.o., Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Cob/18/2015-524 z 21. januára 2016, takto

rozhodol:

Odvolacie konanie z a s t a v u j e .
Žalobca m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej „krajský súd“) uznesením č. k. 4Cob/18/2015-524 z 21. januára 2016 pripustil zmenu v osobe žalovaného tak, že namiesto pôvodného žalovaného: Privatbanka, a.s., so sídlom Einsteinova 25, Bratislava, IČO: 31 634 419, do konania ako nová strana vstupuje: PK Faktoring, s.r.o., so sídlom Staré Grunty 162, Bratislava, IČO: 47 808 900.

2. V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že Okresný súd Pezinok rozsudkom č. k. 36Cb/198/2012-462 z 23. apríla 2014 zamietol žalobu v celom rozsahu a žalovanému priznal právo na náhradu trov súdneho konania vo výške 100 %. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a zároveň navrhol pripustiť zmenu strany v spore na strane žalovaného, a to z dôvodu, že dňa 27. júna 2014 došlo na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok medzi žalovaným ako postupcom a spoločnosťou PK Faktoring, s.r.o., so sídlom Staré Grunty 162, Bratislava, IČO: 47 808 900, k postúpeniu pohľadávky vyplývajúcej zo Zmluvy o úvere č. 54/2006 a Zmluvy o úvere č. 34/2007, na základe čoho sa uvedená spoločnosť stala záložným veriteľom k dotknutým nehnuteľnostiam. Ďalej uviedol, že žalobca sa žalobou domáha určenia, že zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č. XX/XXXX/X a č. XX/XXXX/X uzavreté medzi žalobcom a

žalovaným za účelom zabezpečenia pohľadávky žalovaného ako záložného veriteľa zo Zmluvy o úvere č. 54/2006 a Zmluvy o úvere č. 34/2007, sú neplatné. V priebehu konania žalovaný zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27. júna 2014 postúpil svoje pohľadávky vyplývajúce zo zmlúv o úvere, ktoré boli zabezpečené predmetnými zmluvami o zriadení záložného práva spoločnosti PK Faktoring, s.r.o., ktorá skutočnosť bola preukázaná výpisom z LV č. XXX vedeného pre okres Senec, obec Dunajská Lužná, kat. úz. Jánošíková a listinami priloženými k odvolaniu. Postúpenie pohľadávky z predmetných zmlúv o úvere potvrdila aj samotná spoločnosť PK Faktoring, s.r.o., a to oznámením o zmene v osobe záložného veriteľa doručeným súdu dňa 12. januára 2015. Krajský súd s poukazom na ust. § 524 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov uviedol, že namiesto pôvodného veriteľa (postupcu) sa dlžníkovým veriteľom stáva postupník a s postúpenou pohľadávkou prechádzajú všetky práva s pohľadávkou spojené. Postupník sa stáva subjektom, voči ktorému možno uplatniť všetky námietky s pohľadávkou súvisiace, teda v tomto prípade aj neplatnosť právnych úkonov, ktoré pohľadávku zabezpečujú. A podľa logického výkladu, ak je záložné právo s pohľadávkou spojené, tak nevyhnutne podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka prechádza na osobu, na ktorú bola postúpená pohľadávka z primárneho právneho vzťahu. Vzhľadom na vyššie uvedené mal krajský súd za preukázané, že po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod práv a povinností, o ktorých sa koná. Nakoľko zmena účastníkov konania z dôvodov uvedených v § 92 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) je možná v odvolacom konaní (§ 216 ods. 1 O. s. p.) a boli splnené predpoklady pre aplikáciu ust. § 92 ods. 2, ods. 3 O. s. p., krajský súd zmenu účastníkov na strane žalovaného pripustil.

3. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie spoločnosť PK Faktoring, s.r.o., so sídlom so sídlom Staré Grunty 162, Bratislava, IČO: 47 808 900 (ďalej aj „odvolateľ“). Namietal, že predmetom sporu je (ne)platnosť záložných zmlúv a nie (ne)existencia záložných práv. Na spoločnosť PK Faktoring, s.r.o. neprešli, ani neboli prevedené žiadne práva o ktorých sa koná, nestal sa oprávneným ani povinným zo žiadneho obligačného práva zo zmlúv o zriadení záložného práva. Spoločnosť PK Faktoring s.r.o. sa stala oprávneným z vecného práva - záložného práva, o ktorom sa nekoná. Podľa názoru odvolateľa právnu skutočnosťou, postúpením pohľadávky zabezpečenej záložným právom, nedošlo k zmene nositeľov práv a povinností zo záložných zmlúv. Touto právnu skutočnosťou došlo výlučne k zmene oprávneného z vecného práva, ktoré nie je predmetom konania. Taktiež namietal, že poučenie v napadnutom uznesení nie je správne, keďže súd neuviedol, podľa ktorého ustanovenia považuje opravný prostriedok za neprípustný. Odopretie možnosti odvolania je v tomto prípade na ujmu práv účastníka - spoločnosti PK Faktoring s.r.o., keďže sa mu berie procesná možnosť poukázať na to, že podmienky § 92 ods. 2, ods. 3 O. s. p. splnené neboli. Odňatie možnosti konať pred súdom videl odvolateľ v tom, že mu súd neumožnil vyjadriť sa k návrhu na zmenu účastníkov a tým, že v rozpore s ust. § 201 a § 202 O. s. p. nepripustil možnosť odvolania. Na základe uvedeného odvolateľ navrhol, aby súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že zmenu v osobe žalovaného neprípúšťa.

4. Vyjadrenie k odvolaniu spoločnosti PK Faktoring, s.r.o. nebolo podané.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), účinného od 1. júla 2016 ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred nadobudnutím jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované (§ 470 ods. 2 veta prvá C. s. p.). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 C. s. p.).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) najskôr skúmal podmienky, za ktorých môže konať v zmysle ustanovenia § 161 ods. 1 C. s. p. a dospel k záveru, že v predmetnej veci ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť.

7. Odvolanie je procesný úkon strany, ktorým prejavila vôľu dosiahnuť účinok spočívajúci v uskutočnení odvolacieho prieskumu. Najvyšší súd, skúmajúc, či podľa právnej úpravy účinnej do 30.

júna 2016 vyvolalo odvolanie spoločnosti PK Faktoring, s.r.o. tento účinok, konštatuje, že odvolaním bolo možné napadnúť len rozhodnutie súdu prvej inštancie. V danom prípade bolo odvolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu; najvyšší súd nebol funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniu odvolacieho súdu (§ 9 ods. 1 a 2 O. s. p. a § 10 ods. 1 a 2 O. s. p.). I keď Občiansky súdny poriadok výslovne nevypočítaval procesné podmienky konania, možno z neho vyvodiť, že procesné podmienky sú také vlastnosti súdu a účastníkov konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ občianskeho súdneho konania vyplývajúci zo základných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (v prvej hlave prvej časti). Na strane súdu k podmienkam konania paria také jeho vlastnosti, ktoré vymedzujú jeho práva a povinnosti ako orgánu štátu konať a vydať rozhodnutie. Takouto vlastnosťou je nepochybne aj funkčná príslušnosť, z úpravy ktorej vyplýva, ktorý súd je príslušný konať a rozhodovať o veci v inštančnom postupe. Chýbajúca funkčná príslušnosť na prejednanie určitej veci predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

8. Podľa § 201 O. s. p. účastník mohol napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklúčoval. Podľa § 10 ods. 1 O. s. p. krajské sudy rozhodovali o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov. Podľa § 10 ods. 2 O. s. p. o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa rozhodoval najvyšší súd. Citované zákonné ustanovenia upravovali funkčnú príslušnosť najvyššieho súdu tak, že tento súd bol príslušný rozhodovať o odvolaniach vtedy, ak odvolanie smerovalo proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu prvého stupňa. Spôsobilym predmetom odvolacieho konania boli teda len rozhodnutia súdu prvého stupňa.

9. Napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Cob/18/2015-524 z 21. januára 2016, ktorým bola pripustená zmena v osobe žalovaného, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale jedná sa o rozhodnutie odvolacieho súdu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné. Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu teda neobsahuje (neuvádza) chybné poučenie o neprípustnosti odvolania proti tomuto rozhodnutiu.

10. Podľa § 161 ods. 1 C. s. p. ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 161 ods. 2 C. s. p.).

11. Z vyššie uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že riadny opravný prostriedok (odvolanie) spoločnosti PK Faktoring, s.r.o., nevyvolal podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 procesné účinky, ktoré by najvyššiemu súdu umožňovali uskutočniť na ich základe meritórny prieskum.

12. Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky pre nedostatok funkčnej príslušnosti konanie o odvolaní spoločnosti PK Faktoring, s.r.o. podľa § 161 ods. 2 C. s. p. zastavil.

13. O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 256 ods. 1 C. s. p. a § 262 ods. 1 C. s. p., tak že nárok na ich náhradu priznal žalobcovi, pretože zastavenie konania procesne zaviniť žalovaný. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.